

İQTİSADİYYAT

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

Xəzər İqtisadi Forumu ticarət, nəqliyyat, investisiya və turizm sahələrində əməkdaşlığa əlavə təkan verəcək

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Fərmanı ilə Azərbaycan və Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın "Dostluq" ordeni və Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişaf etdirilməsi xidmətlərinə görə Rusiya Federasiyasının "Dostluq" ordeni ilə təltif olunub.

Bu sözləri avqustun 12-də Türkmənistanın Türkmənbaşı şəhərində keçirilən Birinci Xəzər İqtisadi Forumunda Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Novruz Məmmədov demişdir. AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, foruma Xəzəryanı ölkələrin - Rusiyanın Baş Naziri Dmitri Medvedev, İran İslam Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Eshaq Cahanqiri, Qazaxıstanın Baş Naziri Askar Mamin, qonaq qismində isə Bolqarıstanın Baş Naziri Boyko Borisov və Özbəkistanın Baş Naziri Abdulla Aripovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətləri, o cümlədən Xəzər regionunun bank və biznes sektorunun nümayəndələri, tədqiqatçılar və iqtisadiyyatın inkişafı ilə məşğul olan şirkətlərin rəhbərləri qatılıblar. Forumda Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Novruz Məmmədovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib. Forumu açıq elan edən Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov çıxışında bildirib ki, Xəzər dənizinin karbohidrogen ehtiyatlarından səmərəli istifadə regionun

iqtisadiyyatının böyüməsi üçün güclü impuls ola bilər. O qeyd edib ki, region ölkələri Xəzərin inkişafı üçün aktual praktik məsələlərin həllinə yönəlməlidirlər və "Xəzər enerjisi" regionun iqtisadiyyatının dinamik inkişafı üçün əsas olmalıdır: "Xəzərdə karbohidrogen hasilatının artması regionda bütün iqtisadi mənzərəni əsaslı şəkildə dəyişdirməyə, onu bərabərlikli və effektiv tərəfdaş kimi global iqtisadi məkanə inteqrasiya etməyə qadirdir". Forumda çıxış edən Baş Nazir Novruz Məmmədov qeyd edib ki, Azərbaycanın Birinci Xəzər İqtisadi Forumunun keçirilməsi təşəbbüsünü alqışlayır. Tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədova təşəkkürünü bildirən Baş Nazir deyib ki, bu forum Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığın fəallığına yeni formatı olacaq. Novruz Məmmədov forum iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb ki, 2018-ci ildə Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya imzalanandan

sonra Xəzər regionunun iqtisadi inkişafı məsələsi xüsusilə aktuallaşıb. Azərbaycan tərəfi güman edir ki, Xəzər İqtisadi Forumu ticarət, nəqliyyat, investisiya və turizm sahələrində əməkdaşlığımıza əlavə təkan verəcək. Baş Nazir forum çərçivəsində Xəzər İnnovasiya Texnologiyaları Sərgisinin keçirilməsinə də toxunaraq ümidvar olduğunu bildirib ki, belə sərgilərin keçirilməsi Xəzəryanı ölkələrin biznes dairələri arasında qarşılıqlı iqtisadi əlaqələrin genişlənməsinə və regionda informasiya kontentinin yaxşılaşmasına şərait yaradacaq, sahibkarlar arasında bilavasitə görüşlərin keçirilməsi isə regionun ümumən firavanlaşması işində mühüm rol oynayacaq. Azərbaycan tərəfi digər yüksək səviyyəli rəsmi tədbirlər fonunda işgüzar dairələrin bu cür görüşlərinin keçirilməsini hətərəfli dəstəkləyir, Xəzəryanı dövlətlərlə qarşılıqlı hörmət və etimada əsaslanan iktisadi münasibətlərin inkişafına xüsusi diqqət yetirir. Azərbaycanın Xəzəryanı ölkələrlə ticarət əlaqələrin

nin ən yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayan Baş Nazir deyib: "2019-cu ilin birinci yarısında Xəzəryanı dövlətlərlə Azərbaycanın ticarət dövriyyəsi əvvəlki ilin müvafiq göstəriciləri ilə müqayisədə 28 faizdən çox artıb. Eyni dövrdə ölkəmizin xarici ticarət dövriyyəsində Xəzəryanı dövlətlərin payı 11 faizdən çox olub. Ümidvaram ki, biznes dairələrinin bu forum çərçivəsində təşkil edilən görüşləri qarşılıqlı ticarətin həcmində daha da artmasına gətirib çıxaracaq". Beynəlxalq və regional nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafının təmin edilməsinin region iqtisadiyyatının effektivliyinin artırılmasında mühüm rol oynadığını bildirən Baş Nazir Novruz Məmmədov əlavə edib ki, nəqliyyat, infrastruktur və logistika sahələrində birgə layihələr dövlətlərimizin iqtisadi imkanlarını genişləndirir, onların əhəmiyyətini artırır. Tarixi İpək Yolunun bütün dövrlərdə Avropa ilə Asiyayı birləşdirən strateji ticari-iqtisadi dəhliz kimi məşhur olduğunu xatırladan Baş Nazir deyib ki, ölkələrimizin

vurğulayan Baş Nazir bildirib ki, liman istifadəyə verildəndən sonra bu logistika mərkəzi regionda avtomobil, dəniz yolu və dəniz yollarının kəsişdiyi məkana çevrilib: "Hazırda bu limanın buraxılıq qabiliyyəti ildə 15 milyon ton yük və 100 min konteyner daşımağa imkan verir. Bu göstəriciləri ildə 25 milyon ton yükə və 1 milyon konteynerə çatdırmaq planlaşdırılır. Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan Xəzər dənizində ən böyük – 260 gəmidən ibarət ticarət donanmasına malikdir. Liman ətrafında azad iqtisadi zonanın yaradılması ticari-iqtisadi və nəqliyyat sahələrində əməkdaşlığın inkişafına

da dərinləşməsinə şərait yaradan mühüm birləşdirici amil olduğunu xüsusi vurğulayıblar. Tədbirdə əminlik ifadə olunub ki, Xəzər İqtisadi Forumu qarşılıqlı iqtisadi fəaliyyətin aktual məsələlərinin müzakirə edilməsi üçün mühüm məkan olacaq, regionumuzun son dərəcə zəngin potensialı üzə çıxaracaq və ölkələrimizin inkişafına nəzərə çarpacaq səmərə verəcək. İkinci Xəzər İqtisadi Forumunun Rusiyanın Həştərxan şəhərində keçirilməsi nəzərdə tutulur. Qeyd edək ki, Birinci Xəzər İqtisadi Forumunda ticarət və iqtisadi əlaqələrin inkişafı, əsasən də böyük layihələr üçün şəraitin yaradılması, Xəzər

regionunun iqtisadiyyatının global kontekstdə rolu, neft və qaz, elektrik enerjisi, nəqliyyat, ticarət, kənd təsərrüfatı, turizm və Xəzəryanı dövlətlərin qarşılıqlı maraq kəsb edən digər sahələrində investisiya cəlb edilməsi müzakirə olunub. Həmçinin forum çərçivəsində beynəlxalq konfrans, Xəzər İnnovasiya Texnologiyaları Sərgisi, işgüzar dairələrin və şirkətlərin nümayəndələri arasında görüşlər təşkil edilib.

"Şimal-Cənub" marşrutu üzrə yüklərin tranzitinin həcmində 8 dəfə artım qeydə alınıb. Bu rəqəmlər bir daha göstərir ki, tranzit yolların genişlənməsi davam edir, ticarət dövriyyəsi artır, bu da son nəticədə bütövlükdə regionun firavanlaşmasına doğru aparır". Çıxışında yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının Azərbaycanın nəqliyyat sistemində mühüm yer tutduğunu

şərait yaradacaq". Çıxışının sonunda Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri forum iştirakçılarını mənəvi birlik, həmrəylik və qardaşlıq rəmzi olan müqəddəs Qurban bayramı münasibətilə təbrik edib, səmimi qəbul və qonaqpərvərliyə görə Türkmənistan rəhbərliyinə bir daha təşəkkürünü bildirdi. Forumda çıxış edən digər iştirakçılar da Xəzər dənizinin Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığın daha

şərait yaradacaq". Çıxışının sonunda Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri forum iştirakçılarını mənəvi birlik, həmrəylik və qardaşlıq rəmzi olan müqəddəs Qurban bayramı münasibətilə təbrik edib, səmimi qəbul və qonaqpərvərliyə görə Türkmənistan rəhbərliyinə bir daha təşəkkürünü bildirdi. Forumda çıxış edən digər iştirakçılar da Xəzər dənizinin Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığın daha

Xəzər dənizi böyük turizm potensialına malikdir

Rusiyanın Baş Naziri Dmitri Medvedev Xəzər dənizinin böyük turizm potensialına malik olduğunu bildirib.

Dmitri Medvedev Türkmənbaşı şəhərində keçirilən Xəzər İqtisadi Forumunda çıxışı zamanı vurğulayıb ki, Xəzər dənizi hövzəsində turizmi inkişaf etdirmək üçün yeni infrastruktur yaradılmalıdır.

Baş Nazir qeyd edib ki, Xəzər regionunun gözəl təbiəti, zəngin tarixi və mədəniyyəti buranın populyar turizm istiqamətlərindən birinə çevrilməsinə imkan yaradır. Ekspertlərin hesablamalarına görə, Xəzər sahillərində hər il bir milyona yaxın turist istirahət edə bilər. D.Medvedevin fikrincə, bunun üçün əlavə infrastruktur tikilməli, rəqabətqabiliyyətli turizm məhsulları, o cümlədən liman şəhərlərinə həsr olunmuş səyahət marşrutları tərtib edilməlidir.

Rusiya hökumətinin başçısı Həştərxan gəmiçilərinin "Pyotr Veliki" gəmisini artıq suya buraxdıqlarını və gəmidə tamam-

lama işlərinin getdiyini deyib. Onun sözlərinə görə, gəmi ilk səyahətə gələn il çıxacaq, Xəzəryanı dövlətlərin limanları, yaxud Xəzər dənizi, Qara dəniz və Azov dənizi boyu marşrutu üzrə hərəkət edəcək. Xəzəryanı dövlətlər arasında əmtəə dövriyyəsinin bir neçə dəfə artırılacağını vurğulayan D.Medvedevin sözlərinə görə, Rusiya ilə Xəzəryanı dövlətlər arasında əmtəə dövriyyəsi son

illər 3,5 faiz artıb. D.Medvedev qeyd edib ki, Xəzəryanı ölkələr qarşısında iqtisadi və ekoloji problemlərlə yanaşı, terrorizm, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi, mütəşəkkil cinayətkarlıq, nəzarətsiz miqrasiya kimi çağırışlar və təhdidlər durur. Rusiyanın Baş Naziri beş Xəzəryanı dövlətin bu təhdidlərlə mübarizədə səylərinin birləşdirməsinin vacibliyini vurğulayıb.

14 bankın faiz xərcləri azalıb

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 30 bankdan 14-nün bu ilin yanvar-iyun aylarında faiz xərcləri ötən ilin eyni dövrünə nisbətən az olub. Bunlar "Access Bank", "Atabank", "Bank Avrasiya", "Nikoil Bank", İran Milli Bankının Bakı filialı, "Kapital Bank", "Bank of Baku", "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı", "AFB Bank", "Rabitbank", "Xalq Bank", "Yapı Kredi Bank Azərbaycan", "Bank VTB Azərbaycan" və Pakistan Milli Bankının Bakı

filialıdır. Ən az azalma "Access Bank"da (8,7%), ən çox azalma isə Pakistan bankında (100%) qeydə alınıb. Qalan 16 bankın isə faiz

xərcləri illik müqayisədə artıb. Ən yüksək dinamika "Günay Bank"da (2 dəfə), ən aşağı dinamika isə "Azər-Türk Bank"da (0,3%) qeydə alınıb.

3 bankın faiz xərcləri 20 milyon manatdan çoxdur

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 30 bankdan 3-nün bu ilin yanvar-iyun aylarında faiz xərcləri 20 milyon manatdan çoxdur. Bunlar "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" (48,306 milyon manat), "Kapital

Bank" (31,999 milyon manat) və "Access Bank"dır (24,298 milyon manat). Qalan 27 bankdan 7-də faiz xərcləri 10-20 milyon manat arasında, 17 bankda 1-10 milyon manat arasında, 3 bankda isə 1 milyon manatdan azdır.

"Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı"nın gəlirləri 22 dəfədən çox artıb

"Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı" MMC 2018-ci ili 122 min manat mənfəət ilə başa vurub. Müqayisə üçün qeyd edək ki, MMC 2017-ci ili 17 milyon 880 min manat zərər ilə bağlamışdı.

Ötən il "Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı"nın cəmi gəlirləri 10 milyon 952 min manat, cəmi xərcləri isə 10 milyon 830 min manat təşkil edib. Gəlirlərin 10 milyon 501 min manatını əsas

əməliyyat gəlirləri təşkil edib. Ötən il MMC büdcədən vəsait almayıb. 2017-ci ildə "Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı"nın cəmi gəlirləri 493 min manat, cəmi xərcləri isə 18 milyon 374 min təşkil etmişdi. Beləliklə, 2017-ci illə müqayisədə 2018-ci ildə Parkın cəmi gəlirləri 22,2 dəfə artıb, xərcləri 41% azalıb. Nəticədə MMC zərərdən mənfəətə keçib.

İran ilə Azərbaycan arasındakı ticarət dövriyyəsinin həcmi 2,2 dəfə artıb

Cari ilin ilk 6 ayı ərzində İran ilə Azərbaycan arasındakı ticarət dövriyyəsinin həcmi 2,2 dəfə artıb.

Bu sözləri İranın İqtisadi İşlər və Maliyyə naziri Fərhad Dejjəpəsənd deyib.

Nazir bildirib ki, İran ilə Azərbaycan arasında iqtisadi sahədəki əlaqələr yüksələn xətt ilə inkişaf edir. Onun sözlərinə görə, qeyd olunan dövr ərzində ticarət dövriyyəsi ilə yanaşı, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən İran müəssisələrinin sayında da artım müşahidə edilib.

"Bu gün Azərbaycan bazarında 1371 İran müəssisəsi fəaliyyət göstərir", deyən F.Dejjəpəsənd yaradılan birgə müəssisələrə də toxunub.

Qeyd olunub ki, Neftçaladakı avtomobil zavodu fəaliyyətini

uğurla davam etdirir. Zavodun istehsal etdiyi maşınlar yerli və xarici bazarlara çıxarılır. Bakı yaxınlığındakı Pirallahı qəsəbəsində əcazlıq zavodunun tikintisi davam etdirilir və bu birgə müəssisə də uğurla fəa-

liyyət göstərəcək.

Nazir bildirib ki, iki qonşu və dost dövlətlər olan İran ilə Azərbaycan arasında nəqliyyat, enerji və kənd təsərrüfatı sahələrində də geniş əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur.

Gömrük Komitəsi iyulda dövlət büdcəsinə 413 milyon manatdan çox vəsait köçürüb

Cari ilin iyul ayında Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən dövlət büdcəsinə daxilolmalar 413 milyon 394 min manat olub. Komitədən bildirilib ki, ötən ay gömrük rüsumları üzrə

dövlət büdcəsinə daxilolmalar 112 milyon 970 min manat, əlavə dəyər vergisi üzrə 269 milyon 36 min manat, aksizlər üzrə 25 milyon 648 min manat, yol vergisi üzrə isə 5 milyon 738 min manat təşkil edib.

Türkiyə ilə Azərbaycan arasında birbaşa hava dəhlizi açılır

Bu barədə Türkiyənin Dövlət Hava Meydanları İdarəsinin rəhbəri Hüseyin Keskin məlumat verib.

O bildirib ki, bu istiqamətdə davam edən danışıqlar artıq yekunlaşıb. Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı ilə əldə olunan yeni razılığa əsasən açılacaq bu hava dəhlizi vasitəsilə Türkiyədə yerləşən hava limanları ilə Azərbaycanın Naqçıvan Beynəlxalq Hava Limanı arasında birbaşa uçuşlar həyata keçiriləcək. Uçuşların avqustun 15-dən etibarən

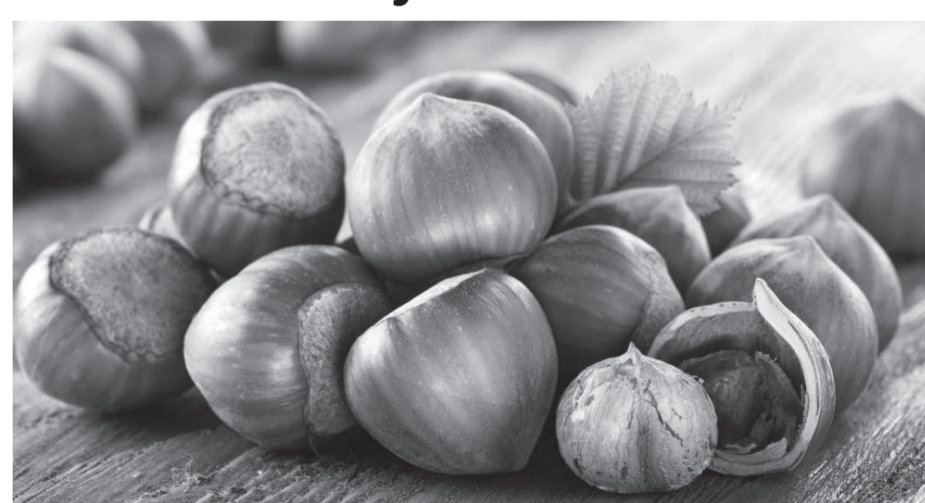
başlaması planlaşdırılır. Hüseyin Keskin hazırda bu reyslərin həyata keçirilməsi üçün İran və Ermənistanın hava sahələrindən istifadə

olduğunu qeyd edib. Bildirilib ki, yeni dəhlizin istifadəsi həm vaxtı qısaldacaq, həm də yanacaq qənaət baxımından daha əlverişlidir.

Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə fındıq istehsalı sahəsində birgə əməkdaşlıq edəcəklər

Bu barədə Gürcüstanın Kənd Təsərrüfatı və Ətraf Mühitin Mühafizəsi Nazirliyi məlumat yayıb. Bununla əlaqədar olaraq artıq sənəd də imzalanıb. Məlumatda deyilir ki, Türkiyənin Ordu şəhərində üç ölkənin kənd təsərrüfatı nazirləri bu günlərdə strateji əməkdaşlıq haqqında bəyannamə imzalayıblar. Sənədə əsasən, Türkiyə, Azərbaycan və Gürcüstan fındıq istehsalı sahəsində daha fəal əməkdaşlıq edəcəklər.

Nazirlikdən bildirilib ki, fındıq hər üç ölkənin əsas ixrac kənd təsərrüfatı məhsuludur. Üç tərəfli əməkdaşlıq formatının məqsədi fındıq məhsulunun istehsalı və keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, məhsuldarlığın artırılması üçün elmi potensialdan maksimum istifadə etmək və texniki əmək-

daşlığı təmin etməkdir. Nazirlər bu istiqamətlər üzrə əməkdaşlığı razılaşdırıblar. Əməkdaşlıq fındıq istehsalı sahəsinin inkişafı və istehsalın artırılmasına yönəlib. Nazirlikdən onu da bildiriblər ki, fındıq məhsulu uzun illərdən Gürcüstanın mal ixracında əsas yerlərdən birini tutur. La-

kin mərmər bəcəyi və göbələk xəstəlikləri səbəbindən 2017-ci ildə fındıq ixracı 2016-cı illə müqayisədə 54,1 faiz azalıb. 2018-ci ildə isə azalma 30,5 faiz olub. Gürcüstan hökuməti ölkədə fındıq istehsalını artırmaq üçün gələn ildən müvafiq tədbirlər görəcək.

15-21 avqust 2019-cu il

Члaм юбиляp

ДОКТОРУ ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК, ПРОФЕССОРУ, ЗАСЛУЖЕННОМУ ДЕЯТЕЛЮ НАУКИ РСФСР, ЗАСЛУЖЕННОМУ ЭКОНОМИСТУ РФ, ЗАСЛУЖЕННОМУ ПРОФЕССОРУ МГУ ИМЕНИ М.В. ЛОМОНОСОВА, ПРЕЗИДЕНТУ САМОРЕГУЛИРУЕМОЙ ОРГАНИЗАЦИИ АУДИТОРОВ АССОЦИАЦИИ «СОДРУЖЕСТВО» ШЕРЕМЕТУ АНАТОЛИЮ ДАНИЛОВИЧУ

Многоуважаемый Шерemet Анатолий Данилович! От имени экономистов, аудиторов Азербайджана и лично от нашего имени хотели бы от души поздравить Вас с славным 90 летним юбилеем.

На сегодняшний день Вы как и в прошлые годы плодотворно трудитесь на благо развития науки по бухгалтерскому учёту, аудиту, финансовому анализу и в целом отчётности работая на должности Президента Саморегулируемой Организации Аудиторов Ассоциации «Содружество», члена правления Вольного экономического общества России, члена международного Совета по методологии бухгалтерского учёта и аудита, члена Рабочего органа Совета по аудиторской деятельности Минфина России, почётного доктора и профессора ряда зарубежных Университетов. Вы вносите неоценимый вклад в аудиторскую и бухгалтерскую деятельность.

Ваша многогранная и неутомимая деятельность была высоко оценена по всей России и на международном уровне Вы были удостоены многочисленными наградами и титулами. В частности, Вы были удостоены Лауреата Ломоносовской премии II степени «За научную деятельность» (1978 г.), Лауреата Ломоносовской премии «За педагогическую деятельность» (1994 г.), «Заслуженный профессор Московского университета» (1994 г.). В дополнение ко всему в Московском университете вели и ведётё семинарские занятия, читаете лекции по бухгалтерскому учёту, анализу хозяйственной деятельности, аудиту, на факультетах экономики и журналистики. Вы также сформулировали и обосновали научные положения, совокупность которых можно квалифицировать как новое перспективное направление в развитии бухгалтерского учёта и анализа хозяйственной деятельности, разработали ме-

тодологию и систему комплексного микроэкономического анализа, дали классификацию показателей и факторов хозяйственной деятельности и методику их учета, разработали новые методы экономического анализа, получившие апробацию на практике, такие как «интегральный метод факторного анализа», «метод расстояний» для сравнительной комплексной оценки предприятий и для рейтинговой оценки эмитентов,

метод комплексного анализа и оценки эффективности деятельности предприятий. Вдобавок ко всему Вы также являетесь основателем научной школы проблем комплексного экономического анализа и его информационного обеспечения и под вашим чутким руководством защищены 60 кандидатских диссертаций и успешно защищенных 27 докторских диссертаций. Нам очень приятно, что под вашим непоколебимым руководством в Азербайджане ещё

в 1981 году был проведён съезд союза бухгалтеров СССР. Со всем этим на равне хотели бы отметить Вас как выдающегося автора множества книг по Экономике, в особенности по Аудиту таких книг, как: «Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия», «Методика финансового анализа деятельности коммерческих организаций», «Аудит» и т.д. Эти труды стали настольными книгами многих

поколений студентов в постсоветском пространстве и за её пределами. Вас всегда отличала высокая социальная активность и Вы всегда вели и продолжаете вести большую общественную работу. Также хотели бы отметить, что наше сотрудничество в области аудита берёт корни с 1999-го года. С согласия нашего общенационального лидера Гейдара Алиева между Палатой Аудиторов Азербайджанской Республики и Российскими аудитора-

ми было заложено Подписание Договора о сотрудничестве. Для нас очень приятно, что начиная с того года между нашим предприятием и российскими аудиторами сотрудничество продолжается с большим успехом. Хотели бы сказать, что мы уверены в том, что начиная с 13-го июня 2019-го года подписанное между нашими организациями соглашение укрепит отношения между нашими странами, а также станет важным событием в жизни аудиторов наших стран, ведь благодаря сотрудничеству между аудиторами наших стран мы сможем добиться большего развития аудиторской деятельности не только в наших странах, вполне возможно и в мире. Мы уверены, что взаимоподдержка и доверие президентов наших стран Ильхама Алиева и Владимира Путина найдут своё место в отношениях между нашими организациями. За заслуги в развитии аудиторской деятельности Вы были на-

граждены званием «Почётный член» Палаты Аудиторов Азербайджана. Многоуважаемый Шерemet Анатолий Данилович! Также хотели бы опять поздравить Вас с 90 летием и пожелать вам как крепкого здоровья, так и успехов в вашей деятельности и новых начинаниях.

С уважением,
Председатель Комитета по Экономической Политике, Промышленности и Предпринимательства Милли Меджлиса Азербайджанской Республики, Председатель Союза Экономистов Азербайджана, Вице-президент Международного Союза Экономистов, академик Зияд Самедзаде

Председатель Палаты Аудиторов Азербайджанской Республики, доктор экономических наук, профессор Вахид Новрузов

В сентябре российские предприниматели посетят Азербайджан

Предприниматели из Санкт-Петербурга в сентябре посетят Азербайджан с бизнес-миссией. Как сообщает АЗЕРТАДЖ со ссылкой на

Центр делового сотрудничества ООО «Бизнес-Геометрия», в настоящее время организация принимает заявки на участие в бизнес-миссии в Азербайджан. В рамках бизнес-миссии запланированы B2B встречи, посещения предприятий, круглые столы с представителями государственных структур и Конфедерацией промышленности.

Стоимость оказанных населению платных услуг возросла на 3 процента

За январь-июль текущего года стоимость платных услуг, оказанных населению выросла на 3 процента. Как сообщили в Государственном статистическом комитете, в июле по сравнению с июнем подорожали такие платные услуги, оказанные населению, как ре-

монт бытовой техники, автомобилей и обуви, услуги ночлега в отелях и гостиницах, оплата за платное высшее образование и развлекательные туры. Существенных изменений в ценах на другие платные услуги не наблюдалось.

IFC продолжит поддерживать развитие экономики Азербайджана

Международная финансовая корпорация (IFC) продолжает оказывать поддержку Азербайджану для повышения конкурентоспособности и для обеспечения устойчивого роста, сообщили Trend в корпорации. В IFC сообщили, что также корпорация поддерживает стремления Азербайджана в области развития частного

сектора. «Мы оказываем поддержку посредством стратегических реформ, которые помогают привлечь инвестиции», - сказали в корпорации. Как отметили в корпорации, целью сотрудничества с Азербайджаном является облегчение ведения бизнеса и привлечение инвестиций в нефтяной сектор экономики. «Мы будем поддержи-

вать Азербайджан в привлечении инвестиций, в частности прямые иностранные инвестиции в нефтяной сектор и поддержать диверсификацию», - сказали в организации. Отметим, что IFC свыше 20 лет оказывает поддержку частному сектору Азербайджана, инвестировав за прошедший период 500 миллионов долларов

США. Инвестиции в размере 350 миллионов долларов были направлены на финансирование торговли, также были осуществлены инвестиции в нефтепровод Баку-Тбилиси-Джейхан.

Торговый оборот между Азербайджаном и Великобританией увеличился на 87%

В 2018 году торговый оборот между Азербайджаном и Великобританией увеличился на 87 процентов, тенденция роста продолжается и в этом году. Об этом сказал министр Шахин Мустафаев. Министр отметил,

что Великобритания, вложившая 28 млрд долларов в нашу страну, является самым крупным инвестором Азербайджана. В Азербайджане зарегистрировано около 440 британских компаний, функционирующих в различных сферах.

Evin mülkiyyətçisi təqaüdçü olduğu halda torpaq vergisi necə hesablanır?

Həyət evinin mülkiyyətçisi təqaüdçü və əmək veteranıdırsa, torpaq vergisi necə hesablanır və bu qrup şəxslərə güzəşt ola bilirmi? Vergilər Nazirliyinin Media və kommunikasiya mərkəzindən bildirilib ki, Bakı şəhərində yerləşən həyətə torpaq sahəsinin hər 100 kvadratmetrinə görə Vergi Məcəlləsinin 206.3-cü maddəsinə əsasən 10 min kvadratmetrədək olduqda 0,6 manat, 10 min kvadratmetrdən yuxarı olan hissə üçün 1,2 manat torpaq vergisi hesablanır. Bundan əlavə, tikililərin və qurğuların

altında olan torpaqlara, həmçinin obyektin sanitariya mühafizəsi üçün zəruri olan torpaq sahələrinə görə torpaq vergisi tutulur. Torpaq vergisinin hesablanması zamanı güzəşt Vergi Məcəlləsinin 102.2-ci maddəsində göstərilən şəxslərin mülkiyyətində olan torpaqlara görə 10 manat məbləğində nəzərdə tutulub. Təqaüdçü və əmək veteranı olan şəxslər isə sözügedən maddədə qeyd edilmədiyi üçün onlara güzəşt şamil olunmur.

Azərbaycan öhdəliyi artıqlaması ilə yerinə yetirib

2019-cu ilin iyul ayında Azərbaycan OPEC+ çərçivəsində hasilatın azaldılması üzrə öhdəliyi yerinə yetirib. Bunu Beynəlxalq Enerji Agentliyi hesablayıb. "İyulda Azərbaycanda orta sutkalıq neft hasilatı cari ilin iyun ayında 770 min barelə qarşı 750 min barel təşkil edib. Beləliklə, iyul ayında Azərbaycan OPEC+ sazişi üzrə öhdəliyi yerinə yetirib", - BEA qeyd edir. 2018-ci il dekabrın 7-də əldə olunmuş OPEC+ razılaşmasına əsasən, OPEC üzvləri neft hasilatını sut-

kada 800 min barel, kərtelə daxil olmayan ölkələr isə 400 min barel azaltmaqla bağlı öhdəlik götürüb. Bu razılaşma 2019-cu ilin iyun ayının sonunadək qüvvədədir. İyul ayında Vyanada keçirilən görüşdə OPEC ölkələri sövdələş-

mənin müddətinin 9 ay - 2020-ci ilin mart ayının sonunadək uzadılmasına dair qərar qəbul edib. Azərbaycan gündəlik neft hasilatını 20 min barel - 776 min barelədək azaltmaqla bağlı öhdəlik götürüb.

Sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində vergi islahatlarının rolu yüksəkdir

Vergi sistemində aparılan islahatlar iqtisadiyyatın və qeyri-neft sektorunun inkişafı baxımından çox əhəmiyyətlidir. Vergilər Nazirliyinin Media və kommunikasiya mərkəzindən bildirilib ki, bu fikirləri iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov deyib. O bildirib ki, iyulun 31-də Prezident İlham Əliyevin yanında sosial-iqtisadi sahə ilə bağlı müşavirədə qeyd olunduğu kimi, vergi sistemində aparılan islahatlar, gizli iqtisadiyyata qarşı mübarizənin gücləndirilməsi məsələləri, qeyri-rəsmi məşğulluğun leqallaşdırılması ilə bağlı ölkə Prezidenti tərəfindən verilən tapşırıqlar praktik olaraq icra edilməkdədir: "Vergi ödənişlərinin payının artması, rəsmi əmək müqavilələrinin sayında müşahidə olunan artım nəticə etibarilə ondan xəbər verir ki, 2019-cu il yanvarın 1-dən sonra vergi sistemində aparılan islahatlar və yenilənmiş Vergi Məcəlləsinin tətbiqi dövlət büdcəsinə daha çox vəsaitin daxil olmasına şərait yaradıb". Onun sözlərinə görə, vergi mədəniyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində fəaliyyətlərin davam etdirilməsi, xüsusən də məmur və sahibkar münasibətlərinin minimallaşdırılması, elektron xidmətlərdən daha çox istifadə edilməsi, eləcə də fərqli metodlar vasitəsilə vergi mədəniyyətinin artırılması istiqamətində həyata keçirilən işlər xüsusi vurğulanmalıdır. V.Bayramov qeyd edib ki, vergi

mədəniyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində fəaliyyətlərin davam etdirilməsi, xüsusən də məmur və sahibkar münasibətlərinin minimallaşdırılması, elektron xidmətlərdən daha çox istifadə edilməsi, eləcə də fərqli metodlar vasitəsilə vergi mədəniyyətinin artırılması istiqamətində həyata keçirilən işlər mühüm əhəmiyyət daşıyır: "Bunlar vergi daxilolmalarının dayanıqlılığı baxımından vacibdir. Vergi birbaşa sahibkarlıq mühitinə təsir edən bir sistemdir. Bu kontekstdən yanaşdıqda, vergi qoyma vacib alətlərdəndir. Ölkə Prezidenti tərəfindən verilən tapşırıqlar da ona görə vacibdir ki, vergi qoyma vasitəsilə həm sahibkar üçün biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, həm də dövlət büdcəsinə daha çox vəsaitin

daxil edilməsi mümkün olsun". Ekspert əlavə edib ki, son ayların yekunları sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində vergi islahatlarının rolunun yüksək olduğunu göstərir. Yeniləndirilmiş Vergi Məcəlləsinin ayrı-ayrı maddələrinə əsasən, qeyri-neft sektoru üzrə çalışanlar üçün gəlir vergisinə 7 il müddətində güzəştin tətbiq edilməsi, startaplar üçün vergi güzəştlərinin müəyyənləşdirilməsi, sadələşdirilmiş verginin dərəcəsinin 4 faizdən 2 faizə endirilməsi və bütövlükdə ümumi vergi yükünün optimallaşdırılması islahatların tərkib hissəsidir. Bunlar sahibkarların sərəncamlarında daha çox vəsait qalmasına və ümumilikdə sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılmasına müsbət təsir edən mühüm faktorlardır.

Azərbaycandan 612 min tonadək neft məhsulları ixrac edilib

Cari ilin yanvar-iyul aylarında ölkədən 611 min 313 ton (2710 mal kodu üzrə) neft məhsulları ixrac edilib. İxrac edilən neft məhsullarının dəyə-

ri isə 306 milyon 725 min ABŞ dolları olub. Bu barədə AZƏRTAC-a Dövlət Gömrük Komitəsindən (DGK) məlumat verilib.

Xatırladaq ki, ötən ilin 7 ayında ölkədən 636 min 572 ton neft məhsulları ixrac olunmuş, həmin ixracın dəyəri 334 milyon 6 min dollar təşkil etmişdi.

Dünya birjalarında neftin qiyməti ucuzlaşıb

Londonun ICE ("Inter-Continental Exchange Futures") birjasında "Brent" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,46 dollar ucuzlaşaraq 60,84 dollar, Nyu-Yorkun

NYMEX ("New York Mercantile Exchange") birjasında "Light" markalı neftin bir barelinin qiyməti isə 0,61 dollar azalaraq 56,49 dollar təşkil edib.

25 illik sazişin qazma əməliyyatları başlanılıb

Kanadanın "Zenith Energy LTD" şirkəti Azərbaycanın quruda yerləşən "Cəfərli" neft yatağındakı C-37 quyusunda qazma əməliyyatlarına başlayıb. Bu barədə şirkət məlumat yayıb. Saziş Azərbaycan Milli Məclisi tərəfindən 2016-cı il iyunun 14-də ratifikasiya olunub. Yataqlardan hasilat 2016-cı il

avqustun 11-də başlanıb. "Zenith" şirkəti 80%-lik, bütünlükdə SOCAR-a məxsus orta qazma şirkəti isə 20%-lik iştirak payına malikdir. Saziş 25 il müddətində qüvvədə olacaq, sazişin əlavə olaraq 5 il uzadılması ehtimalı da nəzərə alınır. Yataqların ümumi sahəsi 642,4 kv. km ərazini əhatə edir.

Mehmanxana fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər gəlir vergisi ödəyiciləridir

Mehmanxana fəaliyyəti ilə məşğul olaraq "e-qaimə"dən istifadə edən fiziki şəxs sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi ola bilirmi?

Vergilər Nazirliyinin Media və kommunikasiya mərkəzindən bildirilib ki, Vergi Məcəlləsinin 2019-cu il yanvarın 1-dən qüvvəyə

minmiş müddəalarına əsasən, vergi ödəyicisi kimi vergi orqanında uçotda olmayan şəxslərə göstərilən xidmətlərdən başqa, xidmətlərin göstərilməsini həyata keçirən şəxslər sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi ola bilməz.

Həmin şəxslərin digər vergi-ödəyicilərinə xidmət etdiyi üçün sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi olma hüququ olmur və onlar gəlir vergisi ödəyicisi kimi gəlirlərindən xərclər çıxılmaqla 20 faiz dərəcə ilə vergi ödəməlidir.

Eyni zamanda, mikro sahibkarlıq subyekti (işçi sayı 1-10 nəfər, illik gəliri 200 min manatadək) olan şəxslərin sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdikləri gəlirin 75 faizi gəlir vergisindən azaddır.

Türkmənstanda Xəzər İnnovasiya Texnologiyaları Sərgisi açılıb

Avqustun 11-də Türkmənistanın Türkmənbaşı Beynəlxalq Dəniz Limanında Birinci Xəzər İqtisadi Forumu çərçivəsində "Türkmən səhrası-2019" adlı Xəzər İnnovasiya Texnologiyaları Sərgisinin açılışı olub. Sərgi çərçivəsində Azərbaycan, Rusiya, Qazaxıstan, İran və Türkmənistanın milli stendlərinin təqdimatı keçirilib. Həmçinin Niderland, BƏƏ, Çin, Türkiyə, Belarus, Fransa, Yaponiya, Almaniya, Özbəkistan, Finlandiya və digər ölkələrin şirkətləri də sərgidə iştirak edirlər. Sərgidə ölkəmizi Nəq-

liyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, SOCAR, İnnovasiyalar Agentliyi, AZPROMO, "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC, "Azərmarka" MMC, Turizm Agentliyi, Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyi,

"Azərtelecom", "Bestcom group" və R.I.S.K. şirkətləri təmsil ediblər. Avqustun 12-dək davam edən sərgi çərçivəsində müxtəlif şirkətlərin nümayəndələri arasında ikitərəfli görüşlər keçirilib.

15-21 avqust 2019-cu il

DÜNYA

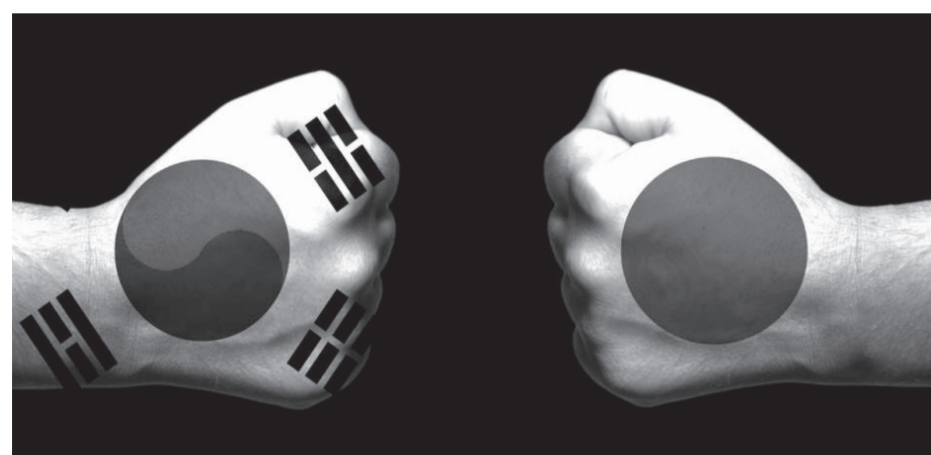
Gürcüstanın xarici ticarət dövriyyəsi azalıb

Cari ilin yanvar-iyul aylarında Gürcüstanın xarici ticarətində azalma müşahidə olunub. 2019-cu ilin yanvar-iyul aylarında Gürcüstanın xarici ticarət dövriyyəsi 7 milyard 065,4 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Bu barədə Gürcüstanın Milli Statistika İdarəsi məlumat yayıb. Məlumatda deyilir ki, bu

göstərici 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,2 faiz azdır. Hesabat dövründə Gürcüstanın ixracı illik müqayisədə 12,3 faiz artaraq 2 milyard 102 milyon dollar, idxalı isə 4,7 faiz azalaraq 4 milyard 963,4 milyon dollar təşkil edib. Gürcüstanın ticarət dövriyyəsində 2 milyard 861,4 milyon dollar kəsir yaranıb.

Cənubi Koreya Yaponiyanı "Ağ siyahı"dan çıxarır

Sentyabrda Cənubi Koreya Yaponiyanı ticarətin üstünlük verildiyi ölkələr siyahısından ("Ağ siyahı") çıxaracaq. Seulun bu mövqeyi Yaponiyanın bir neçə gün əvvəl Cənubi Koreyaya qarşı tətbiq etdiyi ox-

şar qərara cavab xarakteri daşıyır. Cənubi Koreyanın Ticarət, Sənaye və Energetika Nazirliyinin bəyanatında deyilir ki, qarşı tərəfə ixrac üçün müvafiq icazələrin alınması ilə bağlı uzunmüddətli proseslər də

daxil olmaqla daha sərt ticarət qaydaları tətbiq olunacaq. Xatırladaq ki, avqustun 2-də Yaponiya hökuməti Cənubi Koreyanın "Ağ siyahı"dan çıxarılması barədə qərar qəbul edib. Yaponiya bu qərarın təhlükəsizliyin təmin edilməsi ilə əlaqədar ixraca nəzarət sisteminin islahatları ilə bağlı olduğunu bildirib. Lakin rəsmi Seul bunun əsarət illərində məcburi əməyə cəlb edilmiş koreyalıların varislərinə yapon şirkətlərinin kompensasiya ödəmək barədə Cənubi Koreya məhkəməsinin qəbul etdiyi qərarla əlaqədar olduğunu iddia edir.

"Saudi Aramco" dünyanın ən gəlirli neft şirkəti olub

Səudiyyə Ərəbistanının "Saudi Aramco" milli neft şirkəti 2019-cu ilin birinci yarısının nəticələrinə görə dünyanın ən gəlirli şirkəti olub. Şirkətin xalis gəlirlərinin 46,9 milyard dollara qədər (12 faiz) azalmasına baxmayaraq, "Saudi Aramco" ən gəlirli neft şirkətidir. İlin birinci yarısında onun ümumi gəliri bir il bundan əvvəlki 167,68 milyard dollardan 163,88 milyard dollara qədər aşağı düşüb. Bununla belə, "Saudi Aramco"nun gəliri dünyanın digər iri neft korporasiyasının gəlirlərindən dəfələrlə çoxdur. "Saudi Aramco" şirkətinin Baş

direktoru Amin Naser bildirib ki, 2019-cu ilin birinci yarısında neftin qiymətinin bir qədər aşağı düşməsinə baxmayaraq, şirkət sabit gəliri və güclü azad pul axını təmin etməyə davam edib. Qeyd olunub ki,

gəlirin azalması əsasən neftin orta satış qiymətinin bir barel üçün 69 dollardan 66 dollara enməsi ilə əlaqədardır. Şirkətin 2019-cu ilin altı ayında neft hasilatı sutkada 10 milyon barel təşkil edib.

"Hyundai" şirkəti 400 mindən çox avtomobili geri çağırır

Koreya Respublikasının avtomobil istehsalçısı "Hyundai"

Çin bazarında satdığı 400 min 377 avtomobili geri çağırır.

Buna səbəb həmin avtomobillərin aşağı temperatur şəraitində dayanmadan idarə olunarkən yağ səviyyəsinin yüksəlməsi və bunun da mühərrik nasazlığının indikator lampalarının işıqlanmasına, hətta mühərrikin zədələnməsinə gətirib çıxarması ehtimalıdır.

Avqustun 17-dən başlanacaq proses çərçivəsində 2015-2018-ci illərdə istehsal olunan "Tucson" modeli avtomobillər geri çağırılacaq. İstehsalçı şirkət nasaz detalları öz hesabına dəyişəcək.

Rusiya həftədə 4 gün iş sisteminə keçməyə hazırlaşır

Rusiya, işsizliyin qarşısını almaq və həyat keyfiyyətini artırmaq üçün pilləli olaraq həftədə 4 gün iş sisteminə keçməyə hazırlaşır. Rusiyada Vladimir Putinin rəhbərlik etdiyi iqtidardakı Birləşmiş Rusiya Partiyasının da dəstəklədiyi təklif həftədə 5 gün yerinə 4 gün işləməyi nəzərdə tutur. Birləşmiş Rusiya Partiyasının millət vəkili Andrey İsayev, iş günü sayının azaldılması sayəsində Rusiya vətəndaşlarının maaşları azalmadan ailələrinə və hobbilərinə daha çox vaxt ayıra biləcəyini söyləyib. Ötən ilin iyun ayında keçirilmiş sorğu, Rusiya xalqının 43%-nin həftədə 4 gün iş sisteminə qarşı olduğunu və belə bir vəziyyətdə maaşlarının azala biləcəyi narahatlığı olduğunu ortaya qoymuşdu.

Lakin rusların narahatlıqlarının əksinə İsayev, həftədə 4 gün iş sisteminə işləyənlərin mövcud maaşlarının qorunması lazım olduğunu vurğulayıb. Həftədə 4 gün iş sistemi tətbiqinin pilləli olması lazım olduğuna diqqət çəkən İsayev, bu sayədə işə götürənlərin və

işçilərin yeni sistemə uyğunlaşacağına qeyd edib. Həftədə 4 gün iş sistemi sayəsində ölkədə işsizliyin də azaldılması hədəflənir. Həftədə 4 gün iş sistemi qanun layihəsi ilə əlaqədar işlərin gələcək ay başlaması planlaşdırılır.

İstilərlə əlaqədar "Sərin küçələr" layihəsinə start verilib

Avropa ölkələrində isti yay günlərində əhəlinin sərinlənməsi üçün müxtəlif tədbirlərə əl atılır. Yaşıl örtüyün nisbətən az olduğu, avtomobillərin çox hərəkət etdiyi və əhəlinin sıx yaşadığı şəhərlərdə havaların isti keçməsi sakinlərin bir qismi üçün xüsusilə dözülməz keçir. Bu məqsədlə Avstriyanın paytaxtı Vyana şəhərində bir

neçə ictimai məkanda "Sərin küçələr" layihəsinə start verilib. Vyana şəhərinin yay aylarında ən isti ərazilərinin xəritəsini tərtib edən şəhər meriyası burada üç ən isti rayonda (Landstrasse, Favoriten və Ottakring) pilot layihəyə başlayıb. Avqust ayında dörd həftə boyunca bu rayonlarda yaradılmış xüsusi ərazilər sərinlik axtaran sakinlərin

xidmətində olacaq. Uşaqlar üçün su oyunları, kölgəlikdə dincəlmək üçün skamyalar, subxarlandırıcı aparatlar və sərin su kioskları, ilk növbədə, istidən əziyyət çəkən yaşlılar və uşaqlar üçün nəzərdə tutulur. Həmin ərazilərdə avtomobil hərəkətinin qadağan edilməsi sakinlər tərəfindən də məmnunluqla qarşılanıb. Qeyd edək ki, hər il yay aylarında Vyananın müxtəlif ərazilərində şəhər meriyası tərəfindən mindən artıq sərin su kioskları quraşdırılır. Bununla belə, gözənilməz istilər yerli əhali və şəhərin qonaqları üçün ilbəlil sərinliyə olan tələbatı artırır. "Sərin küçələr" pilot layihəsi sentyabrın 8-dək davam edəcək və növbəti il əlavə məkanların da bu layihəyə daxil olacağı nəzərdə tutulur.

"Gənclik və maarifçilik" İctimai Birliyində fermerlərin maarifləndirilməsi üzrə layihə icra olunur.

"Gənclik və maarifçilik" İctimai Birliyinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının 2019-cu ilin 1-ci qrant müsabiqəsində qalib gəlmiş "Fermerlərin ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı istehsalı üzrə maarifləndirilməsi" layihəsinin icrası davam etdirilir. Ötən dövr ərzində yeni dəyişmiş bitkilər, ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı istehsalı ilə bağlı ədəbiyyat məlumatları, hüquqi-normativ

sənədlər toplanmış, bunların əsasında "Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı istehsalı və genetik modifikasiya olunmuş bitkilər" adlı kitabça və yeni dəyişmiş bitkilər, ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı istehsalı ilə bağlı mühüm məlumatların toplandığı informasiya xarakterli bukletlər hazırlanmış və çapa təqdim edilmişdir. Çap materiallarının nəşrindən sonra fermerlərlə 2 regionda təbliğat xarakterli tədbirlər keçiriləcəkdir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Professor Elşən Hacızadə və iş yoldaşları Rəşad Əkbərova anası **GÖVHƏR XANIMIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

